

ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ
№ 8/2012 г.
гр.София, 31 октомври 2012 г.

Върховният касационен съд на Република България, Общо събрание на Гражданска колегия, в съдебно заседание на 27 септември 2012 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ на Общото събрание на
Гражданска колегия,
ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛ на ВКС
и ПРЕДСЕДАТЕЛ на Гражданска колегия:
КРАСИМИР ВЛАХОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛИ на
ОТДЕЛЕНИЯ: **ТАНЯ МИТОВА**
ПЛАМЕН СТОЕВ
БОЙКА СТОИЛОВА

ЧЛЕНОВЕ:

1. ЖАНИН СИЛДАРЕВА	21. МАРИО ПЪРВАНОВ
2. КАПКА ЮСТИНИЯНОВА	22. ЕМИЛ ТОМОВ
3. СИМЕОН ЧАНАЧЕВ	23. АЛБЕНА БОНЕВА
4. НАДЕЖДА ЗЕКОВА	24. БОНКА ДЕЧЕВА
5. НАДЯ ЗЯПКОВА	25. СВЕТЛА БОЯДЖИЕВА
6. ЕМАНУЕЛА БАЛЕВСКА	26. ЖИВА ДЕКОВА
7. БРАНИСЛАВА ПАВЛОВА	27. КАМЕЛИЯ МАРИНОВА
8. МАРГАРИТА СОКОЛОВА	28. ЗДРАВКА ПЪРВАНОВА
9. ЦЕНКА ГЕОРГИЕВА	29. ВАСИЛКА ИЛИЕВА

10. БОРИСЛАВ БЕЛАЗЕЛКОВ	30. ТЕОДОРА ГРОЗДЕВА
11. СВЕТЛА ЦАЧЕВА	31. ИЛИЯНА ПАПАЗОВА
12. ЛЮБКА БОГДАНОВА	32. ОЛГА КЕРЕЛСКА
13. ВЕСКА РАЙЧЕВА	33. ВЕЛИСЛАВ ПАВКОВ
14. КОСТАДИНКА АРСОВА	34. ВЕСЕЛКА МАРЕВА
15. ЗЛАТКА РУСЕВА	35. БОРИС ИЛИЕВ
16. ДИЯНА ЦЕНЕВА	36. ДИАНА ХИТОВА
17. МАРИЯ ИВАНОВА	37. БОЯН ЦОНЕВ
18. СВЕТЛАНА КАЛИНОВА	38. ВЛАДИМИР ЙОРДАНОВ
19. ГЪЛЪБИНА ГЕНЧЕВА	39. ДАНИЕЛА СТОЯНОВА
20. СНЕЖАНКА НИКОЛОВА	

при участието на секретаря **Борислава Лазарова**

постави на разглеждане тълкувателно дело № 8 по описа за 2012 г. на ОСГК,

докладвано от съдията **ЗЛАТКА РУСЕВА**

Председателят на Върховния касационен съд на основание член 125 от Закона за съдебната власт/ЗСВ/, във връзка с постъпил сигнал по член 54, ал.1, т.7 ЗСВ, с който Инспекторатът към Висшия съдебен съвет е констатирал противоречива съдебна практика на състави на Върховния касационен съд, е направил искане Общото събрание на Гражданска колегия на ВКС да постанови тълкувателно решение по следния спорен въпрос:

При направено от жалбоподателя искане за спиране на изпълнението на въззивно решение относно вещни права по реда на член 282, ал.2, т.2 ГПК, как въз основа на обжалваемия интерес се определя размера на обезпечението?

Общото събрание на Гражданска колегия на Върховния касационен съд, за да се произнесе съобрази следното:

Съгласно разпоредбата на член 282, ал.2, т.2 ГПК жалбоподателят може да поиска спиране на изпълнението на въззивното решение, като в този случай той е длъжен да представи надлежно обезпечение. Размерът на обезпечението по решенията относно вещни права се определя от обжалваемия интерес.

Налице е противоречива съдебна практика относно определяне размера на обезпечението по член 282, ал.2, т. 2 ГПК. Според едното становище обжалваемият интерес се определя въз основа на актуална данъчна оценка на имота, определена към момента на образуване на касационното производство.

Според другото становище при определяне размера на обезпечението по член 282, ал.2, т.2 ГПК обжалваемият интерес се определя въз основа на данъчната оценка на имота представена при образуване на първоинстационното производство.

ОСГК приема за правилно второто становище, като съображенията за това са следните:

Осъдителните решения на въззивните съдилища, съгласно предвиденото в член 404, т.1 ГПК, които не са влезли в законна сила, подлежат на принудително изпълнение и подаването на касационна жалба срещу тях не суспендира изпълнителната сила на решението-член 282, ал.1 ГПК. Процесуалният закон предвижда възможност за жалбоподателя да поиска спиране на изпълнението на решението. Тази възможност, уредена в член 282, ал. 2-6 ГПК, има няколко цели. От една страна тя се явява като средство да се осигури евентуалният изгоден за жалбоподателя изход от касационното производство и е средство за защита срещу принудителното изпълнение на едно несъществуващо според него изпълняемо право. В този смисъл целта на спиране на изпълнението на въззивното решение е да се избегне принудителното изпълнение не невлязлото в сила осъдително въззивно решение, да се избегне въводът във владение, докато делото е висящо за разглеждане пред ВКС, когато жалбоподателят смята, че касационната му жалба е основателна. От друга страна, изискването на процесуалния закон за представяне на надлежно обезпечение - член 282, ал.2 ГПК, е свързано с охрана на интереса на другата страна, в чиято полза е налице постановеното невлязло в законна сила въззивно решение.

При направено искане от жалбоподателя за спиране на изпълнението на обжалваното въззивно решение, съгласно предвиденото в разпоредбата на член 282, ал.2 ГПК, последният е задължен да представи надлежно обезпечение. Размера на това обезпечение зависи от вида на притезанието и се определя както следва: по решения за парични притезания, обезпечението е в размер на присъдената сума-член 282, ал.2, т.1 ГПК, по решения относно вещни права, размерът на обезпечението е равен на обжалваемия интерес-член 282, ал.2, т.2 ГПК, а когато обжалваното решение присъжда други права, размерът на обезпечението се определя по преценка на съда - член 282, ал.3 ГПК.

В хипотезата, при която се иска спиране на изпълнението на осъдителни решения, постановени от въззивния съд, относно вещни права /член 282, ал.2, т.2 ГПК/, размерът на обезпечението се определя от обжалваемия интерес. Законът не дава легална дефиниция на понятието "обжалваем интерес", но последният е обусловен от цената на иска, която се определя според предвиденото в член 69 ГПК. Цената на иска представлява паричната равностойност на оцененото в пари спорно право. Размерът на цената на иска по иск за собственост или други вещни права отговаря на данъчната оценка на имота, а ако няма такава на пазарната цена на вещното право /член 69, ал.1, т.2 ГПК/.

При предявяването на иска, ищецът е този, който посочва цената на иска - член 70, ал.1 ГПК, но съдът не е обвързан от това. Съгласно предвиденото в тази разпоредба на закона, съдът служебно може да повдигне въпроса за цената на иска, както това може да направи и ответникът по иска, но най-късно в първото заседание за разглеждане на делото, като в случай на несъответствие на указаната цена с действителната, съдът определя цената на иска. Така посочената и определена, цена на иска остава неизменна за цялото производство по делото и настъпилите промени впоследствие в паричната стойност на спорното право, поради изменение в цените, са без значение за цената на иска. Единствено, ако се увеличи спорния предмет, това ще рефлектира върху цената на иска, като доведе до увеличението на последната, което е свързано и със съблюдаване при това положение на изискванията на закона във връзка с родовата подсъдност, както и с дължимата държавна такса. В случаите, когато не е налице такава промяна, при условията на член 214, ал.1 ГПК, при предявени иски за собственост или други вещни права, при които цената на иска се определя въз основа на данъчната оценка на имота, релевантен момент за определяне на последната е моментът на предявяване на иска. В подкрепа на този извод са и обстоятелствата, че в процеса на производството по делото промяната на данъчната оценка на имота, представена при

завеждане на исковата молба, не води нито до промяна в цената на иска, нито до промяна на определената родова подсъдност, нито до упражняването на правото на касационно обжалване на въззивното решение, съгласно изискванията на член 280, ал.2 ГПК. Предвиденото в разпоредбите на процесуалния закон, във връзка с касационното обжалване на въззивното решение не изисква прилагане с касационната жалба на актуална данъчна оценка, т.е. последващите промени в същата, не рефлектират в това производство по делото.

При това положение, при определяне размера на дължимото обезпечение съгласно член 282, ал.2, т.2 ГПК, обжалваемият интерес е обвързан от цената на иска и съответства на данъчната оценка на имота, представена по делото при образуване на първоинстанционното производство.

Посочените в искането на Инспектората на ВСС, като трето становище в практиката на ВКС, по постановени съдебни актове, във връзка с искания за спиране на изпълнението на въззивни решения по искове по член 38 а ЗЖСК, по които се приема, че размерът на дължимото обезпечение съответства на държавна такса за неоценяем иск, същото е неотнормимо към поставения въпрос и тези актове не са част от противоречива съдебна практика по този въпрос. В този случай, изискванията за определяне на дължимото обезпечение за спиране на изпълнението на обжалваните решения, като постановени по неоценяем иск, се обуславят от предвиденото в член 282, ал.3 ГПК.

По изложените съображения Общото събрание на Гражданската колегия на Върховния касационен съд

Р Е Ш И:

При направено от жалбоподателя искане за спиране на изпълнението на въззивното решение относно вещни права по реда на член 282, ал.2, т.2 ГПК, обжалваемият интерес съответства на цената на иска, заявена с исковата молба, определена съгласно член 70, ал.1 ГПК.

Размерът на дължимото обезпечение по член 282, ал.2, т.2 ГПК се определя въз основа на данъчната оценка на имота, а ако няма такава-пазарната цена на вещното право, представени с исковата молба при предявяване на иска пред първоинстанционния съд.

ПРЕДСЕДАТЕЛ на Общото събрание на
Гражданска колегия,
ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛ на ВКС
и ПРЕДСЕДАТЕЛ на Гражданска колегия:
КРАСИМИР ВЛАХОВ.....

ПРЕДСЕДАТЕЛИ на
ОТДЕЛЕНИЯ: **ТАНЯ МИТОВА**.....
ПЛАМЕН СТОЕВ.....
БОЙКА СТОИЛОВА.....

ЧЛЕНОВЕ:

1. ЖАНИН СИЛДАРЕВА	.....	21. МАРИО ПЪРВАНОВ	.....
2. КАПКА ЮСТИНИЯНОВА	.....	22. ЕМИЛ ТОМОВ	.....
3. СИМЕОН ЧАНАЧЕВ	.....	23. АЛБЕНА БОНЕВА	.....
4. НАДЕЖДА ЗЕКОВА	.....	24. БОНКА ДЕЧЕВА	.....
5. НАДЯ ЗЯПКОВА	.....	25. СВЕТЛА БОЯДЖИЕВА	.....
6. ЕМАНУЕЛА БАЛЕВСКА	.....	26. ЖИВА ДЕКОВА	.....
7. БРАНИСЛАВА ПАВЛОВА	.....	27. КАМЕЛИЯ МАРИНОВА	.....
8. МАРГАРИТА СОКОЛОВА	.....	28. ЗДРАВКА ПЪРВАНОВА	.....
9. ЦЕНКА ГЕОРГИЕВА	.....	29. ВАСИЛКА ИЛИЕВА	.....
10. БОРИСЛАВ БЕЛАЗЕЛКОВ	.....	30. ТЕОДОРА ГРОЗДЕВА	.....
11. СВЕТЛА ЦАЧЕВА	.....	31. ИЛИЯНА ПАПАЗОВА	.....
12. ЛЮБКА БОГДАНОВА	.....	32. ОЛГА КЕРЕЛСКА	.....
13. ВЕСКА РАЙЧЕВА	.....	33. ВЕЛИСЛАВ ПАВКОВ	.....
14. КОСТАДИНКА АРСОВА	.....	34. ВЕСЕЛКА МАРЕВА	.....
15. ЗЛАТКА РУСЕВА	.....	35. БОРИС ИЛИЕВ	.....
16. ДИЯНА ЦЕНЕВА	.....	36. ДИАНА ХИТОВА	.....
17. МАРИЯ ИВАНОВА	.....	37. БОЯН ЦОНЕВ	.....
18. СВЕТЛАНА КАЛИНОВА	.....	38. ВЛАДИМИР ЙОРДАНОВ	.....
19. ГЪЛЪБИНА ГЕНЧЕВА	.....	39. ДАНИЕЛА СТОЯНОВА	.....
20. СНЕЖАНКА НИКОЛОВА	.....		